

מסורת הש"ס

(א) [ע"י תוספות לעיל יב:
ד"ה אבל ועיין היטב
תוספות לעיל יג. ד"ה
מעות, (ב) [ע"י תוספות
לעיל יב. ד"ה דמותה,
(ג) [תוספתא פ"ה ה"ד,
(ד) לענין שמונה להכניס
כ"ל ר"מ,

הגהות הב"ח

(ח) גב' צביה דרבא
למיומר קמיה דרב אשי
הי מלי: (ב) רבי ר' יהודה
נזות היינו זיקי ורשל
עור הס'ד: (א) תוה' ד'ה
(בדף הקודם) ק' כ' פ'
השנים מותרין דלדאי מלי
ומצית פ' נמחק:
(ד) בא"ד שנים ופזמין
פ' ופזמין נמי אפזמין
ופסי: (ה) בא"ד תרמי
לנוטריא דר'ה שכן של
עז: (ז) ד"ה הלו וכו' לא
תשע אבל מ"מ הלכה:

רבינו חננאל

ו) ישראל החולק לתרפות
כל בחילתו בין בחזירה
באסור: ת"י עובד כוכבים
החולק ליריד פ' בחילתו
מותר לדמא הדר היה
לחזרה אסור ומקשין
אמאי בחזירה אסור
אמרין לבא עבדות
כוכבים ולמא ומעוזהו דר
עבדות כוכבים יהנה עובד
כוכבים מני נימא הכי.
ופרקין עובד כוכבים ליה
אפשר ליה ללא למול
עלמא עבא ארדתה לק
גלמא ותרגוה דאית ליה
בדיה ומבין ומעזה
שבדיו דמי מחרונה יהנה
אבא ישראל אלו היה ליה
סחורה הכה הנה הוא מוכן
לית. אלא לא אלו ליה
אלא למוכן עבדות
כוכבים לאלא משבח
לובנא הכא: ירושלמי
א"ר מנא צריצין
למשרח לא בדבריתא
דשקשין ארית למיתן פרטי
זו פומא פירתא תוחי ב
שיחויא תבשילא תוחי
ערסא מצעע כרנא זו
אתרגוה לא דר: פולגא:
א"ר יוסי בר אבין כל
זית הארס סמ ממות חסין
מיתע הפגס מיתע כסין
פ' כל כתבי הקדש (דף קכא)
א"ר אבא בר נתנא רבי
תנינא תוחי הית רבי
לשתותין קין בקריות
של עובדי כוכבים בחוהם
אחז ליה דיננא אי משום
דסבר ליה רבי אליעזר
דמיתן בחוהם אחז אי
משום אימנא דבי נשיאה:
סיפא נרות העוברין
כוכבים וקרקעיתן ויה
ישראל כנס בהן אסורין
ישראלון ארית הנאה דרבי
ר"מ וחכאי אי ארית
ישראל: תנא: תוחי
העוברין כוכבים נדרים
חדשים מותרין מופפין
עובד כוכבים
ויבין עוברין ונתן ליה לחנוני

(א) נראה דחצר כחן וז"ל ישראל ההולך לתפלות בהליכה מותר ובחזירה אסור ובישראל מומר בין בהליכה ובין בחזרה אסור. (ב) נראה דז"ל בהליכה אסור ובחזירה מותר [וכ"ה הגי' בר"י ז"ל] ישראל ההולך ליריד בהליכה מותר ולמאן דאמר ביה וכו'.

אין מעמידן פרק שני עבודה זרה

אֲבִיבִי. לָשׁוֹן עֵינִיהָ הָיָה כָּלֵל הַתְּלֻמוֹד: יִירֵד. שׁוֹק שֶׁל עֲבוֹדָת כּוֹכָבִים
עֲבוֹדָת כּוֹכָבִים כִּי אֵזוּל לְסַחֲרָהּ הוּא דְלֹאִיל: עֲבוֹדָת כּוֹכָבִים
מִכֵּר לְנִמְסִים בְּשׂוֹק: אִם אֵינֶנּוּ דְבוֹרֵ לַיִם. לְהֵאֵל יִשְׂרָאֵל גְּלִימָא
וְאִלּוּ חֲמֵרָא: הִכָּא. לְדִרְדֵּן הוּא מוֹצִין לַיִם: קְשׁוּרִין. שְׁחֹרְרִין
מִחוֹדָתָא חֲסוּרָה יַחַד וְלֹא כִּד כִּד:
וְנוֹדוֹפ. שֶׁל עוֹר. קִנְקֵנִים שֶׁל חֶרֶס. כָּל
הַמִּשְׁנָה פִּירְשֵׁתִי לַמַּעֲלָה [כַּעֲ:] גְרוּדִים
בִּגְדֵּי גִרְגָּם בְּדִלִ"ת כְּמוֹ (אִיֹּב 3) הַתְּמַרֵּד
וְהָיָה שְׂאֵל כִּד בְּפֶה וְהָיָה חֲדָשִׁין מוֹתֵרִין.
וְדִבְכֵינֶסֶת יִין זִמְנָן מוֹעֵד לֹא בִלְעַ עוֹר.
וְנוֹדוֹת דּוֹקָא אֲבָל כְּלִי חֶרֶס בִּלְעַ
לֹא לְהִלָּחֵת: יִשְׁנִים וּמוֹפְפִין. כְּלוֹמֵר אִלּוּ
יִשְׁנִים אִם וּמוֹפְפִין אֲסוּרִין. יִשְׁנִים אִיִּדִי
וְדִבְכֵינֶס בֶּהֱן יִין נִסְכָּן זִמְנָן מִרְבוֹה בִּלְעַ
וְעוֹר וּמוֹפְפִין אֲפִילוּ בְּחֵלָא זִימְנָא בִּלְעַ
וְחִפָּת לִיִּין: עוֹבֵד כּוֹכָבִים רִיבְצָן
בְּצִירִ"שׁ כְּמוֹ רִבְצָן. כְּלוֹמֵר הֵמָּן חִפָּת
וְנִסְכָּן לְהַלְמוֹכִין: וְנִסְכָּן לְמוֹכִין יִין. כִּן דְּרִכֵּס
וְעִבְדוֹר שְׁחֻפָּת חֶסֶן נוֹתֵנִין יִין לִיטְוֹל
טַעַם מִרְיָמוֹ שֶׁל זַפָּת: אֲבָן מִיִּרְדֵּי.

והבאין מותרין: ארשב
קשורין זה בזה אבל
אימא דעתו לחזור:
וקנקניהם: ת"ר ^(א)הג
גרודים חדשים מותרין
עובד כוכבים ריבבן
וישראל עומד על גביו
דעובד כוכבים נותן לה
[על] גביו מאי הוי אט
כוכבים ריבבן ועיבדן
וישראל אחר עומד
ומאחר דישאל נותן
עומד על גביו למה
מנסך ולא אדעתיה
בדקאמרת מעיקרא וה
ליה נעשה כוזרק מוי
ש"מ מדרב זביד האי
חמרא לבי מילחי דיי
רב אשי מי דמו הת
לא קאזיל לאיבוד בר
זיקי מרב יצחק בר
ואהררינהו ניהליה אתה
רבי ירמיה כך הורה ר
ממלאן מים שלשה י
יצריך לערן מעת לעת
ידון אבל דידהו לא כ
בן לקיש אחד שלנו
לכחמלה

הני מילי נודות אבל קנקנים לא אמר ליה רב אשי
שנא קנקנים ת"ר ¹קנקנים של עובדי כוכבים חדשים
וכמוצפין אסורין עובד כוכבים נותן לתוכן יין ישראל
כוכבים נותן לתוכן יין ישראל נותן לתוכן ציר ומוריים ו

לתוכס יין ושכנס זה עובד כוכבים יין ישראל ממנל אוח' מים ג' יין ישראל זיר ומוריים מותר להכניס לתוכה יין ועלה צעי תלמוד לומר ללכתחלה יתנו שם כמו שזכר או דוקא דיעצד ומיהו אף צדי זיר שורף אור לא כ"ש אצל לגירסת הספרים דגרסי עובד כוכבים נזיר ללכתחלה קאמר דהא קמיני בזהדיק נזיר ועוד קשה מנל ליה לתלמודא וצומספתא גרים ריבזן ונראה דריבזן וריבזן הכל אחד וה"ג צמס צגדו חייב מיתה ואמרי לה רבי: **ה"א** עובד כוכבים דשרא חמרא הרי טעמו ניכר במלח ומאי סלקא דעמיה דרבי פפי לכך פר"ת לבי מילי משליך שם יין המלח מותר מפני שהאור שורף וכלה שם מורק מים ולאדוד כמו נדודות דוהמת העור מבעטת האור ואומר ר"ת כי היא אמת ⁽¹⁾ אלא מכל מהוס הלכה כרבי פפי וממור כך המירר המלח

שנקלף ד"ן זשכשך סג"ר
ממהו דאע"פ שנקלף
זפזפזין ו"ן ששם זשעת זפז
זפזתים אסורים פי' חדשים

דאביק בה מהדר הדר אויל והתניא ישראל
ההולך לתרפות בין בהליכה בין בחזרה
אסור אמר רב אשי כי תניא ההיא *בישראל
מומר דודאי אויל ת"ר^א עובד כוכבים ההולך
ליריד בין בהליכה מותר^ב בחזרה מותר^ג ישראל
ההולך ליריד בהליכה מותר^ד בחזרה אסור
מאי שנא ישראל דבחזרה אסור דאמרי
עבודת כוכבים וזין דמי עבודת כוכבים
איכא בהדיה עובד כוכבים נמי נימא עבודת
כוכבים וזין דמי עבודת כוכבים איכא בהדיה
אלא^ה עובד כוכבים אמרינן גלימא וזין חמרא
וזין ישראל נמי נימא אימור גלימא וזין חמרא
וזין אי איתא דה"ל הכא הוה מזבין ליה:
והבאין מותרין: ארשב"ל דלא שנו אלא שאין
קשורין זה בזה אבל קשורין זה בזה אסורין
אימא דעתו לחזור: נודות העובדי כוכבים
וקנקניהם: ת"ר^ו נודות העובדי כוכבים
גורדים חדשים מותרין ישנים ומוזפפין אסורין
עובד כוכבים ריבבן ועיבדן ונתן לתוכן יין
וישראל עומד על גביו אינו חושש וכי מאחר
דעובד כוכבים נותן לתוכן יין כי ישראל עומד
[על] גביו מאי הוי אמר רב פפא ה"ק עובד
כוכבים ריבבן ועיבדן וישראל נותן לתוכן יין
וישראל אחר עומד על גביו ואינו חושש
ומאחר דישאל נותן לתוכן יין ישראל אחר
עומד על גביו למה לי דלמא אנב מירדיה
מנסך ולא אדעתיה רב זביד אמר לעולם
כדקאמרת מעיקרא והכא בעידנא דקא שדי
ליה נעשה כזורק מים לטיט אמר רב פפי
ש"מ מדרב זביד האי עובד כוכבים דשדא
חמרא לבי מילחי דישאל שרי מתקיף לה
רב אשי מי דמי התם קאזיל לאיבוד הכא
לא קאזיל לאיבוד בר עדי טייעא אנס הנהו
יזקי מרב יצחק בר יוסף רמא בהו חמרא
ואהדרניהו ניהליה אתא שאל בי מדרשא א"ל
רבי ירמיה כך הורה רבי אמי הלכה למעשה
ממלאן מים שלשה ימים ומערן ואמר רבא
יצריך לערן מעת לעת סבור מינה הני מילי
דיין אבל דידהו לא כי אתא רבין א"ר שמעון
בן לקיש אחד שלנו ואחד שלהם סבר רב
אחא בריה דרבא^ז קמיה דרב אשי למימר
א אמר ליה רב אשי^ח ללא שנא נודות ולא
עובדי כוכבים חדשים גורדים מותרין ישנים
ותן לתוכן יין ישראל נותן לתוכן מים עובד
תן לתוכן ציר ומוריים ואינו חושש איבעיא להו
לכתחלה

ישראל ממלח אוח' מים ג' ימים מעת לעת וכוונת למחנה
למלחמה יין ועלה בעי תלמודא לכתחלה או דיעבד פי' מ
דוקא דיעבד ומיהו אף דיעבד יתן יין אחריו דליר שור
זרים דגרסי עובד כוכבים נותן לתוכן יין ישראל נותן לתוכן
עוד קשה מנה ליה לתלמודא דליר שורק' ל' נותן שמונה ליכנס
ריבדן הכל אחד וה"ג במסכת שבת פרק אלו קשרים ד'
יבד בובבים דשדא חמרא לבי מירא. פ"ה בכלי מלא מלא
לרב פפי לכך פר"ח לצי מילחי מקום עשיית המלח ואמרו
שורפו ויכלה שם חורק מים לטעיט יבד גס טעם היין אחר
היין ואומר ר"ח שם ה' הוא מתקפת דרב אפי' אינה אלא דחוי
פי' וממור דר המירו המלח אף על פי שרגילים ששמימי

לג.

עין משפט
נר מצוה

צד א מיי פֿטן מהל
ענדעס טויכעס היל
סאָמאָל לאַזן מער שו"ע
ייד'ס קומען קיין א
צד ב מיי'ס סאָמאָל
טוועט'ע ייד'ס
קומט עפעס (ווערען)
צד ג מיי'ס סאָמאָל
וואָס עס טוועט'ע ייד
קיין קומען קיין א
צד ד מיי'ס פֿראַג
מאָלעט אַקטועל
סאָמאָל לאַזן קומען טויר
ש"ע ייד'ס פֿאָר
א ע"ש און גרעסעס
מאָלעט:
צד ה ז א מיי'ס
האָלטן סאָמאָל
ש"ע סאָמאָל
וואָס עס טוועט'ע ייד
און אַקטועל ייד'ס
צד ו מיי'ס סאָמאָל
סאָמאָל טוועט'ע
ייד'ס קומען קאָמפּען ד

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

רעב